

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jednotný systém dopravních informací pro ČR

Vláda na svém posledním zasedání schválila realizaci společného projektu Jednotného systému dopravních informací pro ČR (JSDI). Česká republika se tak zařadí mezi vyspělé země v Evropě a stane se zároveň jedním z prvních států ve střední Evropě, kde využívají tento moderní způsob informování řidičů a institucí o situaci na silnicích. Cílem projektu, který společně realizují ministerstva dopravy, vnitra a informatiky, je urychlení zásahů složek IZS v případě dopravních nehod, pružné reagování při řešení dopravních situací a posílení bezpečnosti silničního provozu. Dojde k propojení informací od veřejné správy s informacemi od řidičů a k jejich vzájemnému ověřování. Stát tak bude garantovat přesnost a kvalitu dopravního zpravodajství.

Systém sjednotí roztržitěné dopravní zpravodajství

V současnosti se řidiči dozvědí aktuální dopravní informace většinou pouze prostřednictvím rozhlasové stanice, kterou právě poslouchají, a nemají jistotu, že jde o přesnou a ověřenou informaci. Lidé za volantem často ani nezjistí, že dopravní problémy na určitém úseku komunikace již pominuly. Kvalitní dopravní informace má přitom v rámci své působnosti řada subjektů veřejné správy. Ne vždy se však tyto informace dostanou na místo nejpotřebnější – k lidem za volantem.

„Projekt Jednotného systému dopravních informací umožní, aby tyto informace dorazily ke všem řidičům, složkám zapojeným do Integrovaného záchranného systému i k dalším institucím,“ uvedl ředitel odboru pozemních komunikací ministerstva dopravy Jiří Nouza. Stát zajistí koordinovaný sběr, zpracování, sdílení a předávání dopravních informací v jednotném datovém formátu. Digitálně geograficky lokalizované údaje v systému se budou přesně vztahovat k určitému místu a budou využívat mezinárodní výměnný protokol.

Jednotný systém dopravních informací v praxi

Kompletní státem garantované dopravní informace najdou řidiči před cestou na Portálu veřejné správy (www.portal.gov.cz). V brzké době už také tyto informace dostanou řidiči přímo do svých vozů prostřednictvím technologie RDS-TMC (datový kanál terestricky šířeného rozhlasového vysílání) do speciálních navigačních přístrojů tak, jak je běžné v západní Evropě. Tato technologie je novinkou, která bude poprvé u nás provozována v Praze a umožní přesnou lokalizaci dopravních problémů a následnou možnost navigace řidičů.

„Řidič jedoucí po dálnici D1 z Prahy do Brna tak bude dostávat pro něj důležité informace z tohoto úseku a ne například pro něj nepotřebnou zprávu o dopravní zácpě v Plzni,“ popsal systém Michal Hala z Ředitelství silnic a dálnic, které bude provozovatelem Jednotného systému dopravních informací. Ten se postupně začne zavádět již během letošního roku a jeho kompletní realizace by měla být završena v roce 2007. Realizace JSDI umožní rozvoj dalších dopravních informačních služeb soukromými i veřejnými subjekty.

Očekávané přínosy Jednotného systému dopravních informací

- Vyšší plynulost silniční dopravy

- Snížení rizika vzniku dopravní zácpy
- Zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- Zvýšení účinnosti Integrovaného záchranného systému (IZS)
- Snížení dojezdových časů k dopravním nehodám
- Vyšší pohodlí řidičů a méně stresu na českých silnicích
- Distribuce ověřených, kvalitních a včasných informací pro řidiče garantovaných státem

Jaké informace bude systém obsahovat

- Dopravní nehody, překážky provozu
- Uzavírky, zácpy, intenzity provozu a průjezdnost
- Sjízdnost komunikací
- Počasí, povětrnostní vlivy
- Povodně, stupně ohrožení
- Poruchy světelné signalizace
- Požáry
- Společenské akce ovlivňující intenzitu silničního provozu
- Obsazenost parkovišť
- Další informace

Kdo by se měl na systému podílet

Prioritní subjekty

- Policie ČR
- Správci komunikací (ŘSD, SÚS, Technické správy komunikací)
- Silniční správní úřady
- Hasičský záchranný sbor ČR
- Převážci nadměrných a nebezpečných nákladů
- Městské a obecní policie
- Zdravotnická záchranná služba
- Provozovatelé dopravně-telematických aplikací

Další subjekty

- Celní správa
- Správci sítí
- Ministerstvo obrany a Armáda ČR
- Podniky Povodí
- Vodoprávní úřady
- Horská služba
- Dopravní podniky
- Kurýrní služby
- Taxislužby
- Pořadatelé velkých akcí

Příklady využití Jednotného systému dopravních informací

1. Informace o dopravních nehodách

Pokud v současné době dojde k dopravní nehodě na dálnici, hlásí nehodu řidiči na tísňovou linku. Složky IZS vyjíždějí do záchranné akce. Dobrovolní zpravodajové nebo náhodní řidiči čekající v

kolonách poskytují „svým“ rádiím ne vždy přesné a ověřené dopravní informace. Ze složek IZS pak informuje pouze Policie ČR, pokud ovšem má rádio její servis k dispozici. Některá rádia se snaží získat další informace „na vlastní pěst“ a telefonicky žádají pracovníky managementu zasahujících složek IZS o další doplnění údaje o vývoji situace. Tím fakticky komplikují a zdržují zásah, odstranění následků a obnovu provozu. Ostatní řidiči z těchto zpráv stejně nevědí přesně, co se stalo a jaká jsou omezení, odklony a jak dlouho bude trvat obnovení provozu.

Jednotný systém naopak umožní průběžný příjem informací o vzniku a dění na místě události od všech v danou chvíli zainteresovaných složek automaticky. Za autorizaci, ověřování a kontrolu bude centrálně odpovídat Středisko dopravních informací ŘSD. Management zasahujících složek IZS bude poskytovat informace výhradně jemu. Středisko je vzápětí poskytne všem, kdo informace potřebují prostřednictvím datového distribučního rozhraní (např. prostřednictvím technologie RDS-TMC) a na něj napojených dopravních informačních služeb soukromých i veřejných subjektů. Informace se objeví zároveň i na Portálu veřejné správy. Informace budou garantované a ověřené z více zdrojů veřejné správy. Řidiči se nebudou muset spoléhat jen na to, „co viděl projíždějící řidič“.

2. Informace o dopravních uzavírkách

Uzavření komunikace podle zákona zahrnuje ve správním řízení připomínkování žádosti dotčenými subjekty, vyhodnocení připomínek, vydání správního rozhodnutí a jeho rozeslání dotčeným subjektům i subjektům na vědomí. V některých případech, např. na úrovni jednoho z krajů při uzavírci silnice první třídy, to znamená odeslání více než stovky dopisů (a to i při každé změně v průběhu stavby) se správním rozhodnutím.

JSDI zajistí vznik Národní evidence uzavírek a omezení obecného užívání. Podstatná část správního řízení bude v několika krocích převedena do elektronické formy. Vznikne tak neustále aktualizovaný všeobecně elektronicky dostupný přehled uzavírek a omezení provozu na komunikacích v rámci celé ČR. Tyto informace mohou následně využívat nejen média a motoristé, ale např. i hasičský záchranný sbor pro on-line automatickou aktualizaci výjezdových tras apod.

3. Využití systému elektronického mýta jako nositele dopravní informace

Dalším potenciálním zdrojem pro JSDI může být využití informací z elektronického mýta pro určování hustoty a rychlosti proudu vozidel ve sledovaných lokalitách, a tím i předvídání a identifikaci možných problémů v silniční dopravě.

Zdroj: MD ČR